

การศึกษาแนวทางการส่งเสริม Gig Economy ในประเทศไทย

สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

การศึกษาแนวทางการส่งเสริม Gig Economy ในประเทศไทย

- 01 ● แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก
- 02 ● ปัจจัยส่งเสริมให้เกิด Gig Economy
- 03 ● สถานการณ์ Gig economy ในประเทศไทย
- 04 ● ผลกระทบของ Gig Economy ต่อเศรษฐกิจและตลาดแรงงานภาพรวมของไทย
- 05 ● แนวทางการขับเคลื่อน Gig economy ในประเทศไทย

- 01 ผู้สูงอายุมากขึ้น วัย
แรงงานลดลง
- 02 เกิดสงครามการค้า
ระหว่างประเทศ การ
แย่งชิงข้ามพหุอำนาจ
- 03 เกิดเศรษฐกิจรูปแบบใหม่
เช่น BCG
- 04 เกิดพายุบ่อยมากขึ้น น้ำ
ท่วม และ เกิดความแห้ง
แล้ง

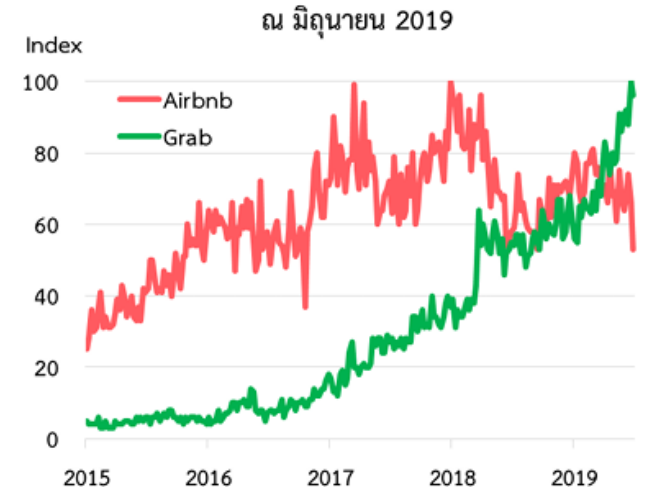

- 05 เกิดเทคโนโลยีใหม่ ใน
การรักษาโรค หรือ โรค
อุบัติใหม่
- 06 มีการต่อยอดเทคโนโลยี
ไปสู่เทคโนโลยีรูปแบบใหม่
- 07 เกิดการใช้แหล่งพลังงาน
จากธรรมชาติ ลดการใช้
น้ำมัน ถ่านหิน
- 08 หุ่นยนต์และเทคโนโลยีเข้า
มามีบทบาทในการทำงาน
แรงงานประจำจะถูกทด
แทน

การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกต่อรูปแบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป

“ Sharing Economy ”

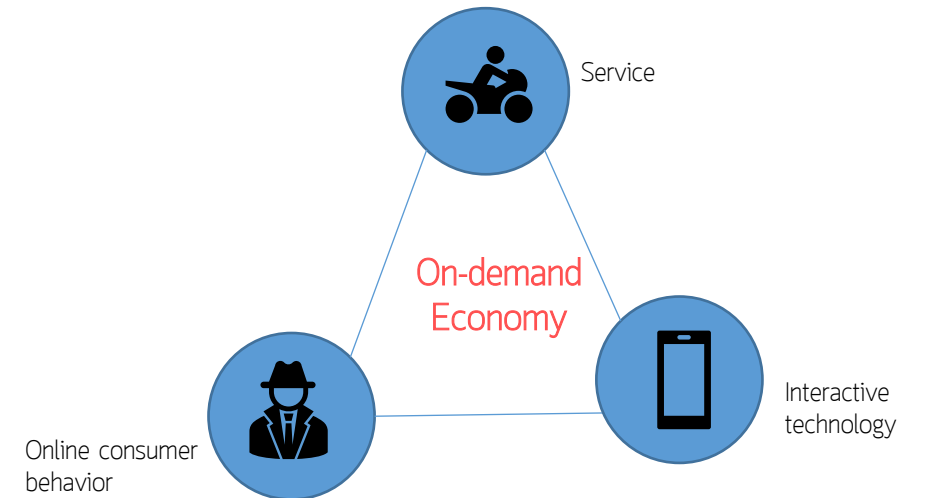
เป็นรูปแบบธุรกิจที่ครอบคลุมตั้งแต่ **การแบ่งปันสินทรัพย์ทั่วไป ไปจนถึงการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์** ปัจจัยร่วมสำคัญคือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาแพลตฟอร์มที่เข้าถึงได้ง่าย ตอบสนองต่อความต้องการผู้บริโภค เช่น P2P Lending , Crowdfunding , Ride-Sharing , House Sharing , Co-Working

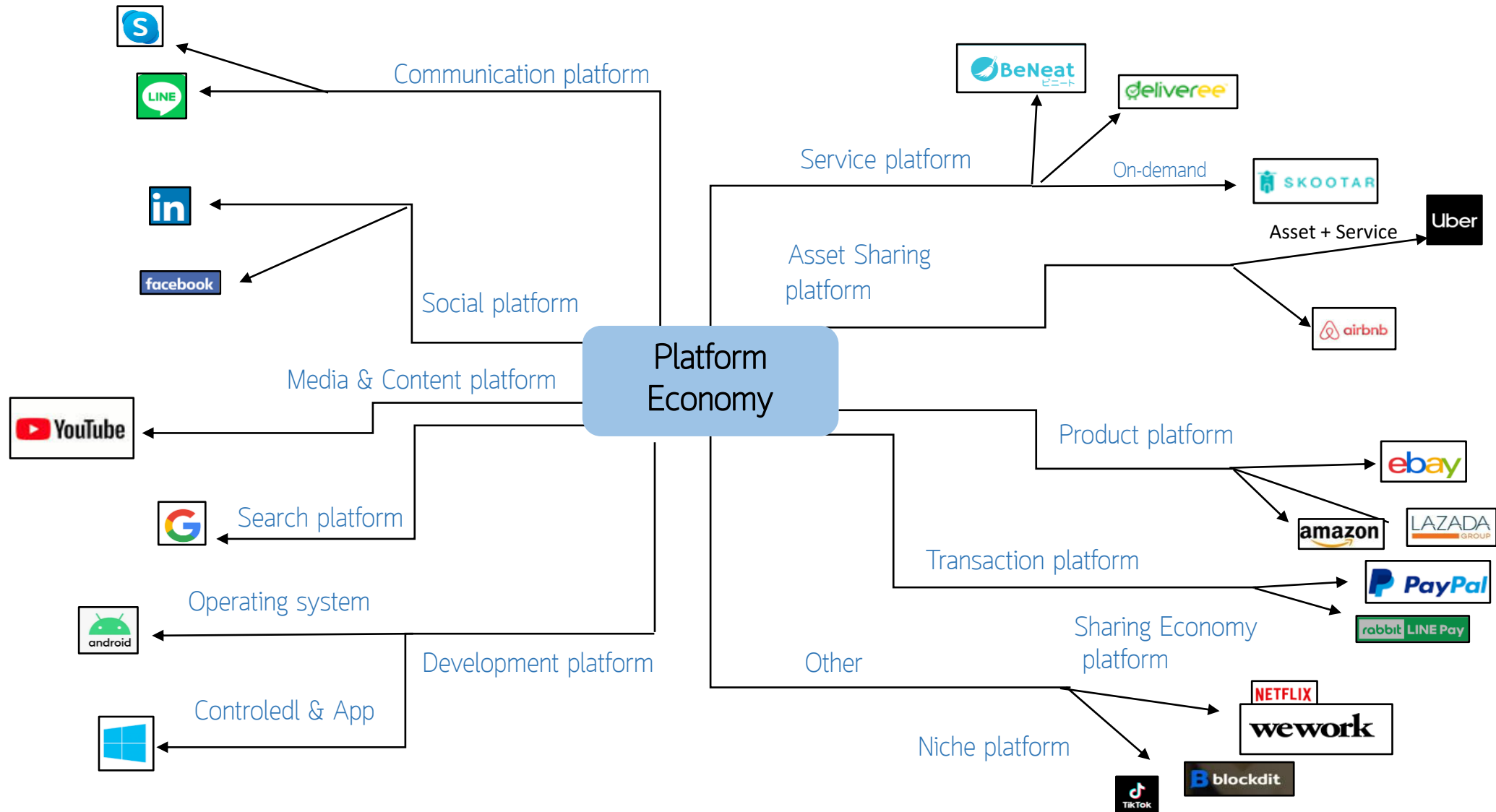
การเติบโตของธุรกิจ Sharing Economy ในประเทศไทย
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย., 2562

“On-demand Economy ”

เป็นรูปแบบธุรกิจที่ดำเนินการผ่านแพลตฟอร์มเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค **ในทันที รวดเร็ว และ ถูกต้อง** ผ่าน Location Intelligence เกิดจากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น ขนส่ง Food Delivery , Grab taxi , ธุรกิจ E-Commerce

การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกต่อรูปแบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป

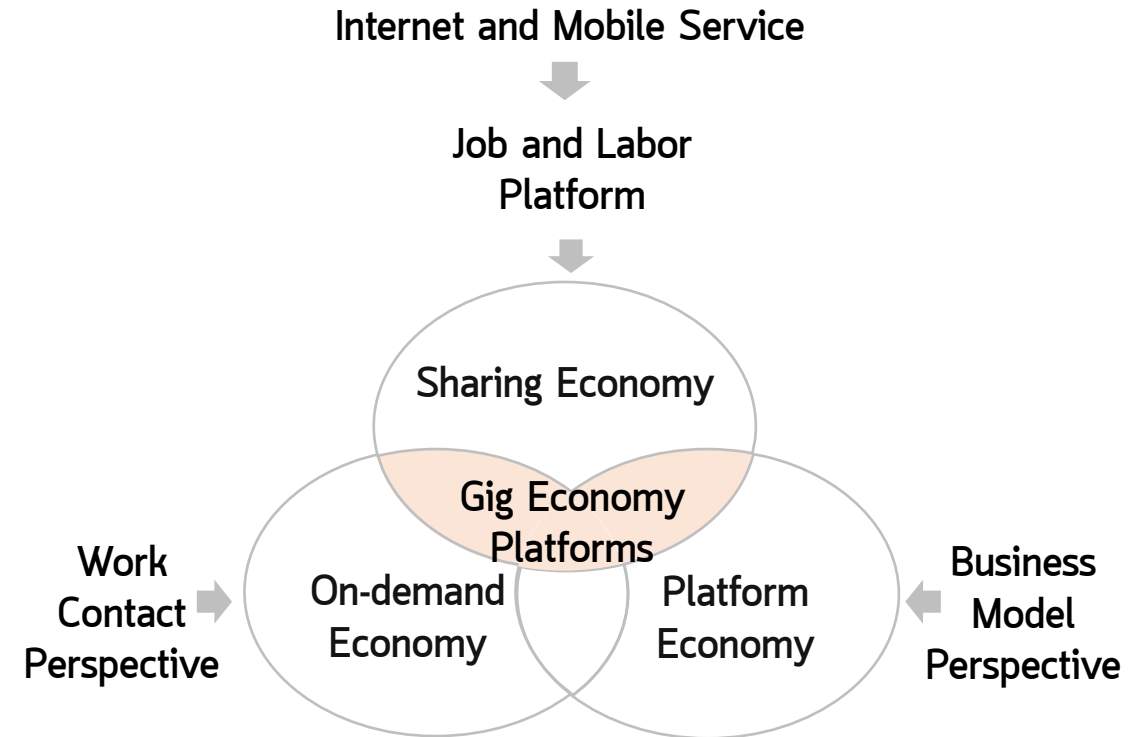
ปัจจัยส่งเสริมการเกิด Gig Economy

- **ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสังคมออนไลน์** คนที่ต้องการว่าจ้าง (Demand) และคนที่ต้องการงาน (Supply) มาเจอกันได้ง่าย
- **แนวคิดเศรษฐกิจแบ่งปัน** (sharing economy) การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาให้คุณอื่นใช้ อาทิ Airbnb, Uber
- **ไลฟ์สไตล์ของคนยุคใหม่** ในการตัดสินใจเรื่องงานและการบริหารเวลาในชีวิต มีอิสระในการทำงานตามที่ต้องการ
- **ภาวะเศรษฐกิจถดถอยครั้งใหญ่** บริษัทต้องจัดหาบุคลากรมาประยุกต์ใช้เพื่อเอาตัวรอด ทำให้สร้างเกิดการจ้างงานของผู้ว่าจ้างรูปแบบใหม่มาทำงานแบบออนไลน์ ไม่ต้องดูแลและจัดสวัสดิการ
- **งานที่มีไม่สม่ำเสมอ** รูปแบบการจ้างงานใหม่ ที่สะท้อนถึงความต้องการของนายจ้าง เนื่องจากแรงงานกลุ่มนี้มีความยืดหยุ่นสูงและนายจ้างยังสามารถเลือก **แรงงาน** **ศักยภาพสูง** ให้เหมาะสมกับแต่ละโปรเจกต์ได้

Gig Economy

Gig Economy เป็นรูปแบบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแนวใหม่ที่เน้นตอบสนองโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคอย่างทันทีทันใดและตรงจุด (**on demand Economy**) โดยอาศัย **Digital Technology** เข้ามามีส่วนการเชื่อมต่อกิจกรรมระหว่างลูกค้าและผู้จำหน่ายสินค้า ทำให้ **'งาน'** ในปัจจุบันปรับเปลี่ยนมาอยู่บน **Platform ออนไลน์** มากยิ่งขึ้น

ความคาดหวังของแรงงานในอนาคต

จากการสำรวจ พบว่า

87 % ของ 9,500 คน
ใน 12 ประเทศ

- 38% รายได้เพิ่มขึ้น
- 30% การพัฒนาทักษะใหม่ ๆ
- 32% สามารถควบคุมตารางเวลาได้

ทิศทางการทำงานในอนาคต

เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงาน
เป็นทักษะสำคัญในการขับเคลื่อนแรงงาน

ตลาดแรงงานไร้รอยต่อ (การแข่งขันสูง)
เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของตลาดแรงงาน ลดอำนาจการผูกขาดของ
นายจ้าง เกิดการจ้างงานรูปแบบใหม่

แบ่งปันทรัพยากรในการทำงาน/ธุรกิจ
เกิดรูปแบบสินค้าและบริการใหม่ และการกระจายรายได้

แรงงานมีทักษะที่หลากหลาย
เกิดแรงงานที่มีทักษะและสมรรถนะสูง เป็นแรงงานที่มีคุณภาพสูง

ผลกระทบของ COVID-19 ต่อ Gig Economy

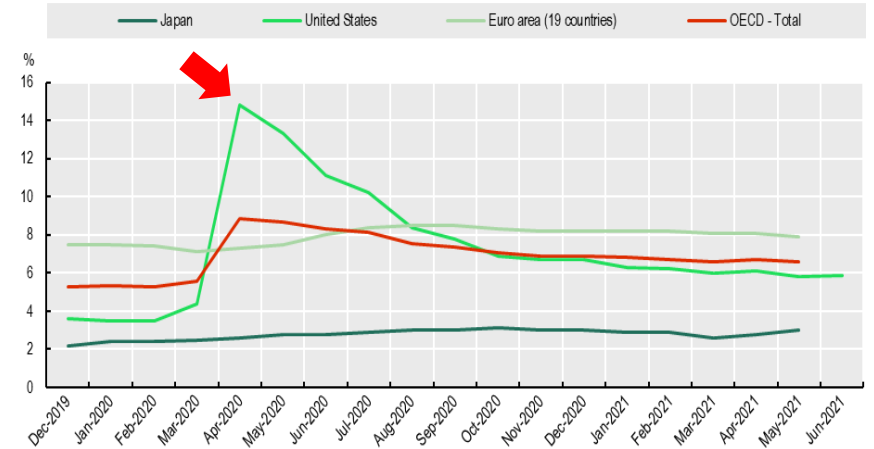
การว่างงานในช่วงโควิด

ช่องทางการเข้าถึงงาน

การแข่งขันในตลาดแรงงาน

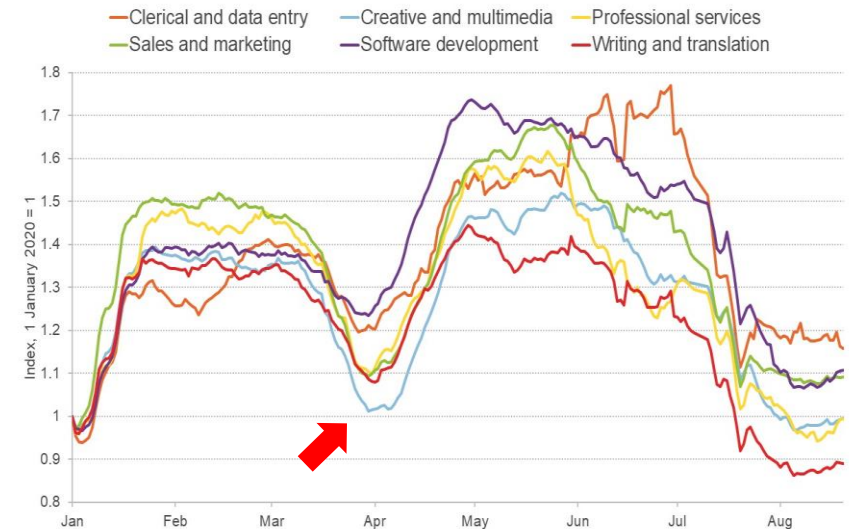
ความต้องการแรงงานของภาคเอกชน

รูปแบบการจ้างงาน

หมายเหตุ: พันที่อยู่โร หมายถึง สมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมพันที่อยู่โรจำนวน 19 ประเทศ

Digital Gig economy ในปี 2020

ที่มา:

1. <https://www.accurate.com/blog/7-ways-the-gig-economy-changed-during-covid-19/>
2. iLabour Project, 2020
3. ฐานข้อมูลสถิติตลาดแรงงานระยะสั้นของ OECD

Commercial Gig Economy Platform

Function:

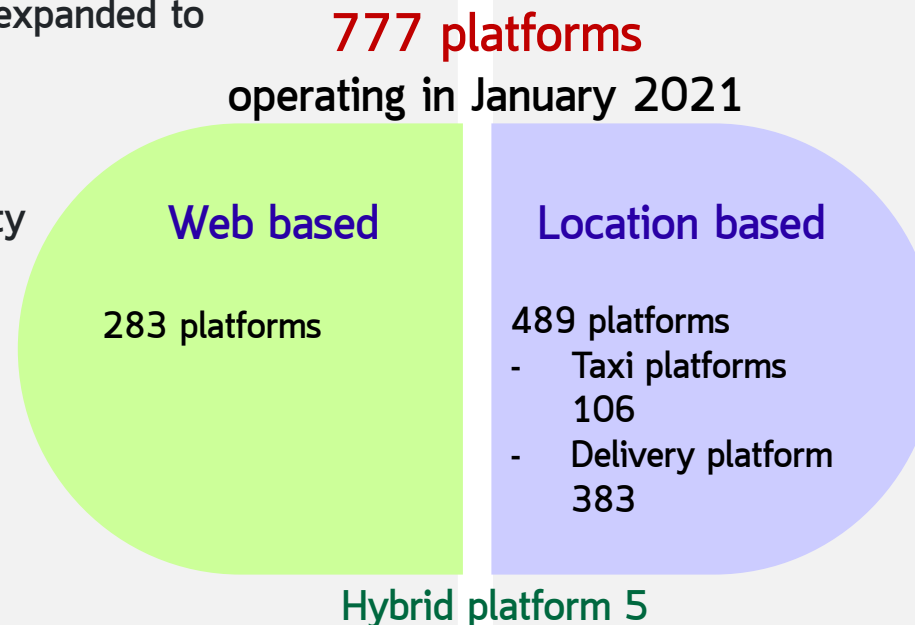
- don't majorly involve in physical services
- most or all tasks are done online
- the scope of the labor market can be expanded to global, not limited to a specific region

Job related field:

Professional knowledge, skill, and creativity such as software development, contents development, design, translation, and consulting

The category of job:

- software development and technology
- creative and multimedia
- clerical and data entry
- sales and marketing support
- professional services (accounting, consulting, financial planning, legal services, human resource services, and project management services)

Function:

providing in a specific region

Job related field:

mainly physical services such as transportation, delivery, cleaning, and errands are performed by online orders

ตัวอย่าง Gig Economy Platform ในประเทศไทย

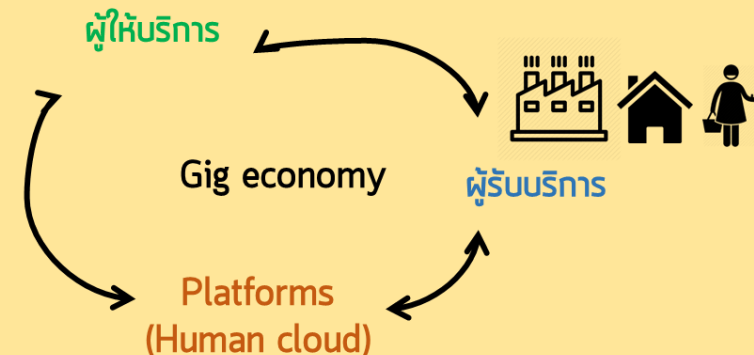
คำนิยามของ Gig Worker

“Gig workers เป็นกลุ่มคนที่ทำงานอิสระ เป็นการงานในระยะสั้นให้กับลูกค้าหลายราย ซึ่งอาจดำเนินงานเป็นชั่วโมงหรือนอกเวลา โดยเป็นการทำสัญญาต่อเนื่องหรือชั่วคราวก็ได้ การทำงานของ Gig Worker มักเกี่ยวข้องกับดิจิทัลโดยสามารถ “ทำได้ทุกที่” ผ่านช่องทางออนไลน์”

Gig Workers สามารถเพิ่ม productivity ให้กับเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถลด Inequality และเพิ่ม fairness ในสังคมได้

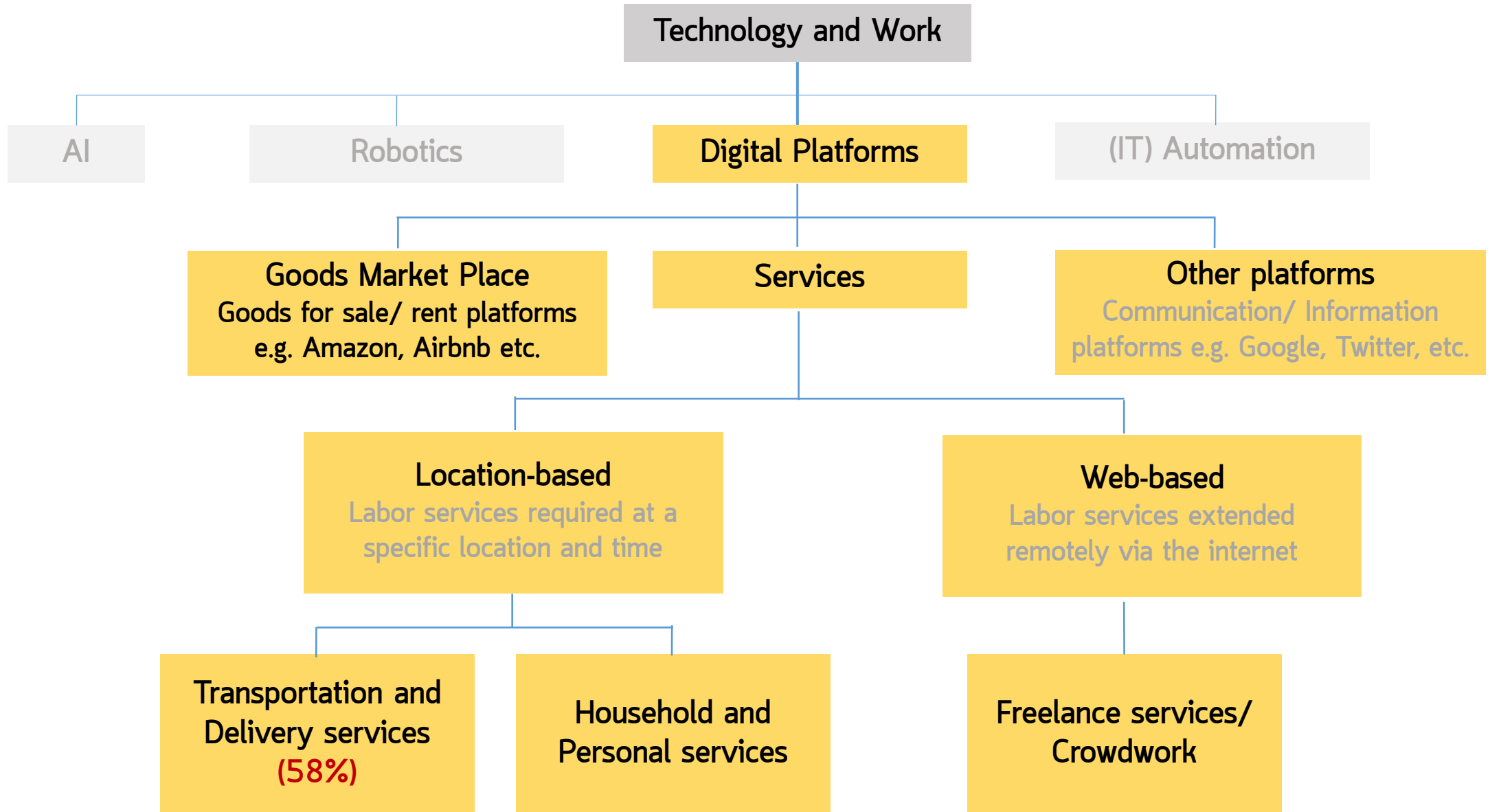
- มีองค์ความรู้และทักษะ
- สามารถบริหารจัดการเวลา
- เลือกรงานได้
- มีความเป็นอิสระ

ตัวกลาง (ระบบออนไลน์/บริษัท) อาทิ

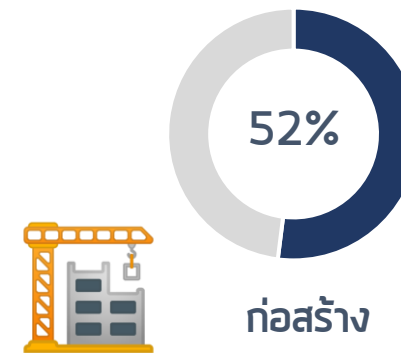
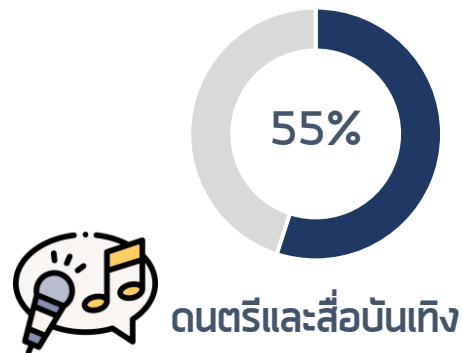
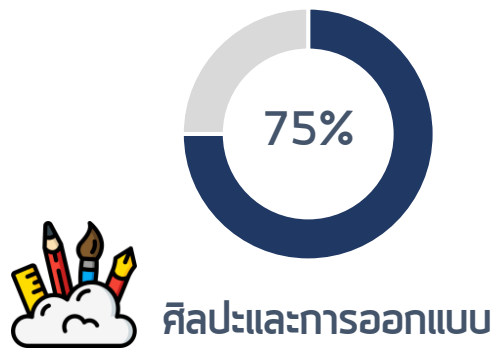
- Grab, Uber, Lalamove
- Airbnb
- Seekster, FindMaid (แม่บ้าน, ช่างแอร์)
- Getlinks (Developer)

แรงงาน Gig Worker ในอุตสาหกรรม

Top 3 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มี Gig Worker มากที่สุด

Top 3 ประเทศที่มีการจ้างงาน Gig worker มากที่สุดในโลก

78%

United
State

59%

United
Kingdom

48%

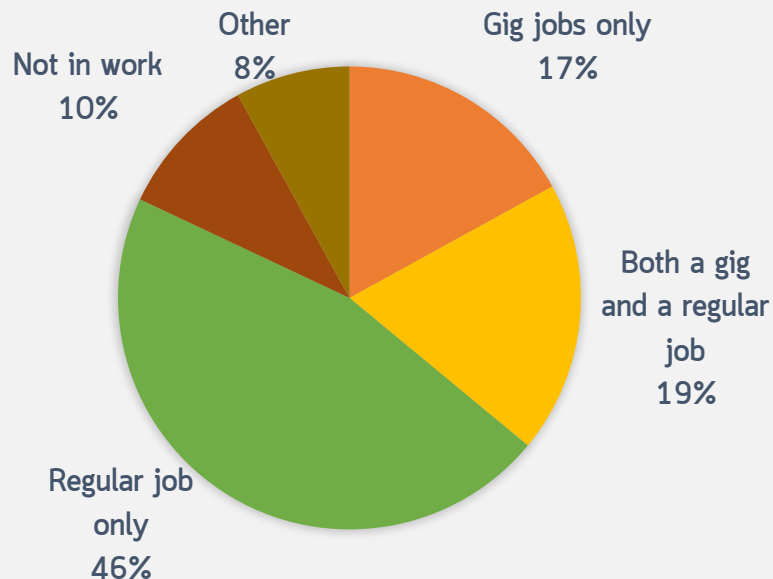

Brazil

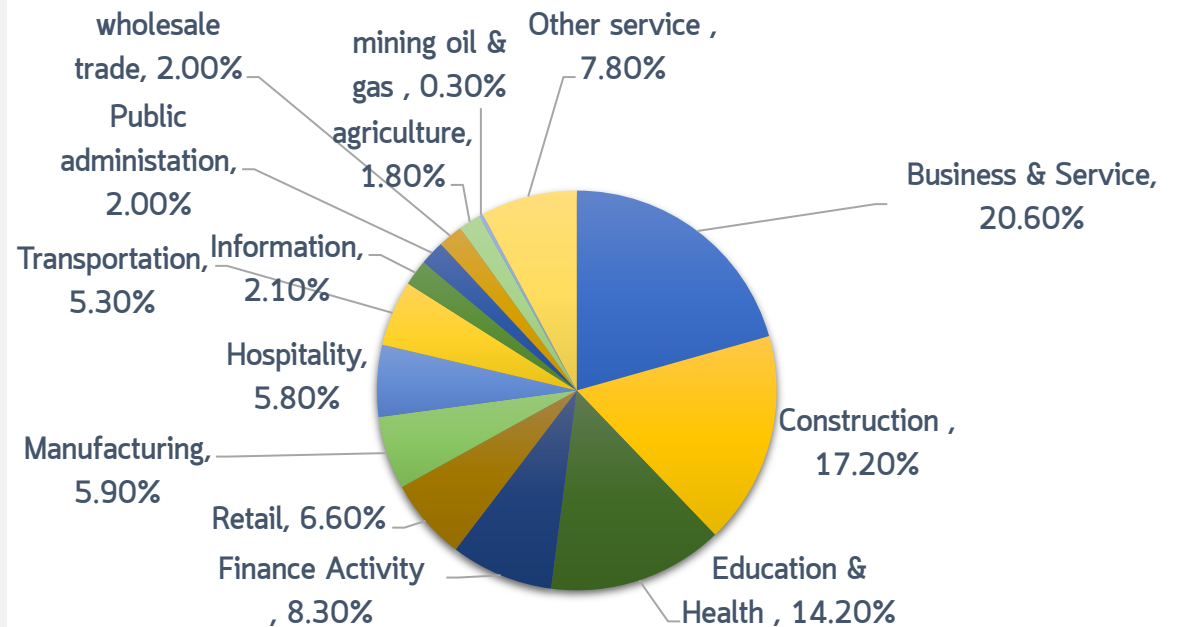
สาขาอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตของ Gig Worker ในประเทศสหรัฐอเมริกา

- สัดส่วน Gig Workers ใน 56 รัฐ ของ USA มีสัดส่วนเกือบเทียบเท่ากับงานประจำ
- มีแนวโน้มในการจ้าง Gig worker กลุ่มดิจิทัลแพลตฟอร์มมากที่สุด
- ในประเทศ USA กลุ่มธุรกิจ Small business มีอัตราการจ้างงานแรงงานกลุ่ม Gig อยู่ที่ 40% กลุ่ม Large -Enterprise มีสัดส่วนอยู่ที่ 25 %

สัดส่วนของแรงงานในประเทศสหรัฐอเมริกา จากข้อมูลทั้งหมด 56 รัฐ

สัดส่วนพนักงานที่ไม่ใช่พนักงานประจำ (Part-Time) ในแต่ละอุตสาหกรรม

ที่มา:

1. gigeconomydata.org
2. Type and the gig economy

ตัวอย่างประเภทของ Gig worker ที่พบในประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเภทของ Gig

Side Giggers

Substituters

Career Freelancers

Passionistas

Business Builders

ลักษณะทั่วไป

คนทำงานปกติที่
อยากมีรายได้เพิ่ม
และมีงานประจำควบคู่

คนที่เคยมีงานประจำแต่
ตกงานหรืออยู่ระหว่าง
หางาน

กลุ่มอาชีพอิสระ รับงานตาม
ทักษะของตัวเอง และมีการ
เสริมทักษะใหม่ๆให้ตามทัน
เสมอ

กลุ่มที่มีใจรักต้องการ
ทำตามความฝัน มี
เป้าหมายของตัวเอง

กลุ่มคนที่เป็นเจ้าของธุรกิจ
ในรูปแบบ startup

สัดส่วนแรงงานบน
On - Demand
Economy

26%

18 %

20 %

14 %

22 %

สัดส่วนรายได้

19% ของรายได้
ปกติ

22 % ของรายได้
ปกติ

26 % ของรายได้ปกติ

25 % ของรายได้
ปกติ

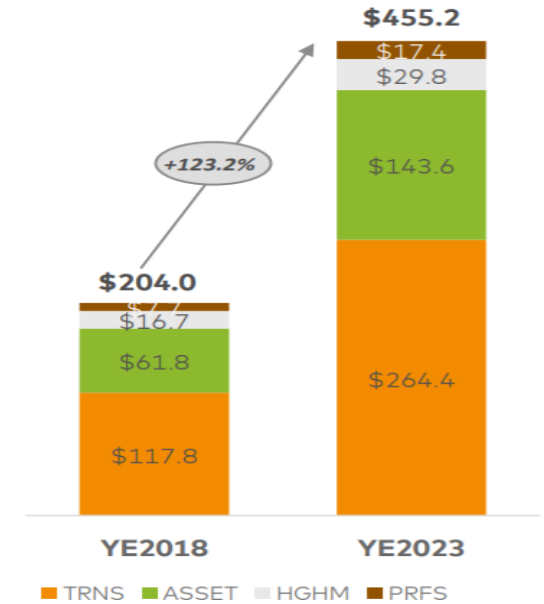
30 % ของรายได้ปกติ

ทิศทางการเติบโตของ Gig economy

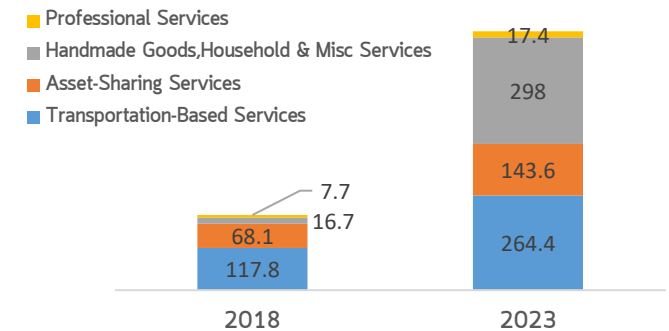
แนวโน้มการเติบโตและผลกระทบทางเศรษฐกิจของ Gig Economy

- การคาดการณ์อัตราการเติบโตของ Gig economy ทั่วโลก ราว 17.4% ต่อปี จาก 200B\$ in 2018 to 455B\$ ในปี 2023 ส่งผลให้ แนวโน้มความต้องการของ Gig Workers ในอนาคตเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20-30 อนาคต Large Enterprises มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสัดส่วน Gig workers ในองค์กรเพิ่มขึ้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการคุ้มครองสวัสดิการ

- ธนาคารไทยพาณิชย์ คาดการณ์ว่า Gig Worker ในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 30 ของประชากรวัยทำงานทั้งหมด
 - รายได้เฉลี่ยของ Gig workers ในประเทศไทยอยู่ที่ 15,000 - 50,000 บาท/เดือน
 - แนวโน้มการเติบโตของ Gig Economy ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตขึ้น โดยเฉพาะในสาขา Online food delivery และบริการขนส่งสินค้า โดยเฉพาะช่วง Covid-19 ส่งผลให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป

มูลค่าทางเศรษฐกิจแต่ละอุตสาหกรรม (\$)

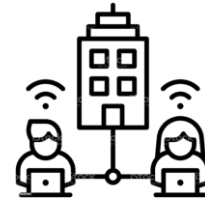

แนวโน้มการเติบโตในตลาดแรงงานของ Gig Economy

97% ของผู้ที่อาศัยในเม็กซิโกและอินเดียประกอบอาชีพอิสระ

90-94% ของออสเตรเลีย อิตาลี UK และสเปน เปิดรับ Gig Jobs

USA มีบริษัทที่เริ่ม จ้าง Gig worker จากระยะไกล

80% ของบริษัทขนาดใหญ่ใน USA วางแผนจะเปลี่ยนไป
จ้างพนักงานไม่ประจำ

การเติบโตของ Gig Workers ทั้งในสหรัฐฯ อังกฤษ จีน
เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง 25-35 %

วัยทำงาน 93 ล้านคน ทั่วยุโรปและอเมริกา เป็น Gig Worker

ที่มา:

1. <https://thrivemyway.com/gig-economy-stats/>
3. <https://teamstage.io/gig-economy-statistics/>
4. U.S. department of labour

สถานการณ์ Gig economy ในประเทศไทย

การปรับตัวของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยเพื่อไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจรูปแบบใหม่

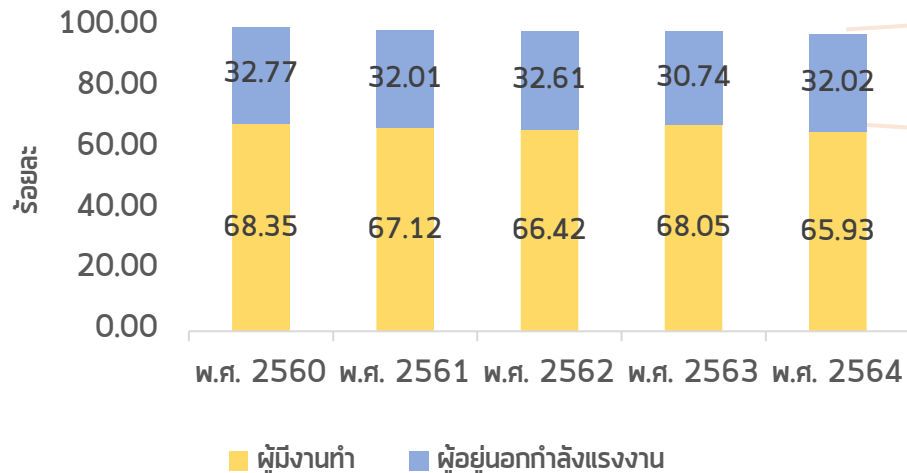
Pandemic / ทรัพยากรจำกัด/ Generation

Robots/ Autonomous

สถานการณ์ปัจจุบัน

- สถานการณ์เศรษฐกิจไทยเดือน กันยายน 2564 ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์
- อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้น อุปสงค์จากต่างประเทศลดลง
- ตลาดแรงงานมีความเปราะบาง
- คำขอยกเลิกกิจการ SMEs (ไตรมาสแรก ของปี 2564 ปิดกิจการ 20,000 ราย)

สัดส่วนผู้มีงานทำเปรียบเทียบกับผู้อยู่นอกระบบแรงงาน

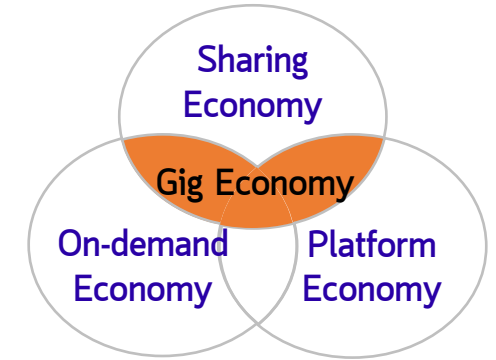

ผลกระทบ/แนวโน้ม

- บริษัทลดจำนวน/เงินเดือนพนักงาน (ลูกจ้างที่ขอชดเชยจากประกันสังคม สูงร้อยละ 200-300)
- ธุรกิจแพลตฟอร์มออนไลน์เติบโต

- Inequality เพิ่มขึ้น
- Fairness ลดลง
- คุณภาพชีวิตต่ำลง
- อาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น
- การแข่งขันเพื่อหางานสูงขึ้น

แนวโน้มในอนาคต

- ทำงานหลายๆ งาน
- ได้เงินไว
- ระยะเวลาทำงานสั้น
- มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
- Work life balance ดีขึ้น

- Business Downsize
- Sharing resources
- Digital Technology เป็นเครื่องมือสำคัญในการหางาน/ทำงาน
- Talent War

(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

เป้าหมาย :

- ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- พัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- มุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- เปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน
- เสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทใหม่

12 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต

BCG Model

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Digital platforms

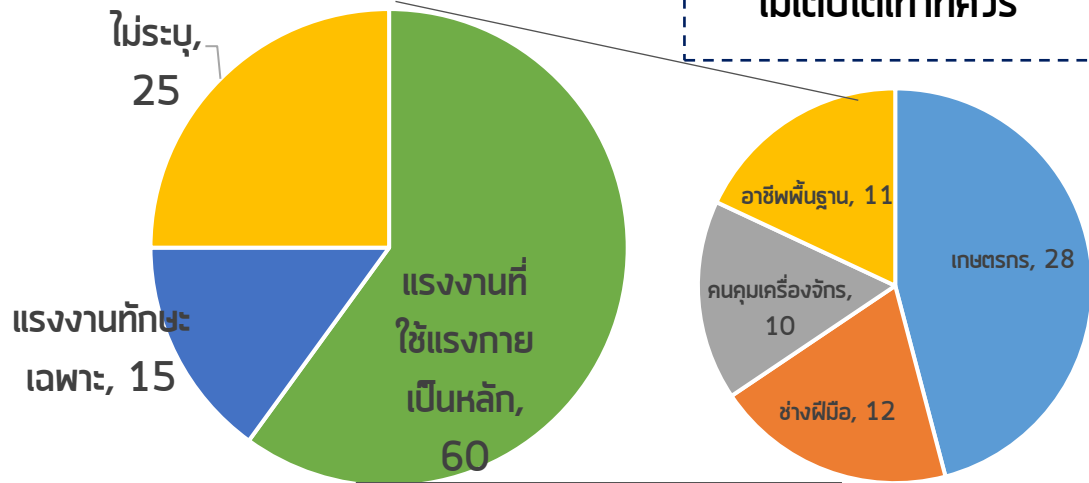
Gig Economy

ที่มา:

1. (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
2. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2569
3. สมรรถนะบุคลากรในอนาคต สำหรับ 12 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (พ.ศ. 2563-2567)

โครงสร้างแรงงานไทย จำแนกตาม มาตรฐานสากล ISCO

การกระจายรายได้คงตัว
ไม่เติบโตเท่าที่ควร

USA สูงกว่าไทย 2 เท่า

สถานการณ์แรงงานไทย:

- มากกว่าครึ่งของแรงงานในระบบเป็นแรงงานกลุ่มใช้แรงงานเป็นหลัก และมีอัตราการายได้คงตัว
- กลุ่มที่ใกล้เคียง Gig workers พบในระบบแรงงานไทย ประมาณ 10% ขณะที่ต่างประเทศอยู่ที่ 30%/ บริษัท

Group	แรงงานทักษะเฉพาะ	แรงงานทักษะปานกลาง	แรงงานที่ใช้ร่างกาย
Current group	ประเทศพัฒนาแล้ว		ประเทศกำลังพัฒนา
Future job	แรงงานทักษะเฉพาะ	แรงงานทักษะปานกลาง	แรงงานที่ใช้ร่างกาย

- เทคโนโลยีทดแทนแรงงานทำให้งานหายไป 7.1 ล้าน และเกิดการสร้างแรงงานกลุ่มใหม่ราว 2 ล้าน

แนวโน้มการจ้างงาน Gig Worker ในประเทศไทย

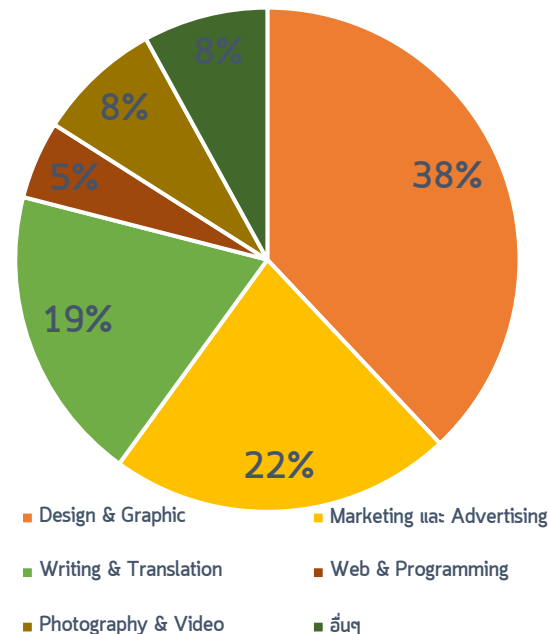
จำนวนผู้สมัครงาน Gig Worker เพิ่มขึ้น **170%**

ลูกค้าส่วนใหญ่ที่จ้างงานเป็นกลุ่ม **SMEs , Startup**

มี Gig Worker บน platform **5,757** คน แต่มีความต้องการคนทำงาน **9,054** งาน

ช่องทางการหาแรงงานของ Startup มาจาก Platform online **49.6%** และต้องการแรงงานในสาย **Digital & Graphic**

สถิติการจ้างงาน Gig Worker บน Platform Fastwork

แรงงานในระบบ **37.4** ล้านคน

Gig Worker **1-5** ล้านคน

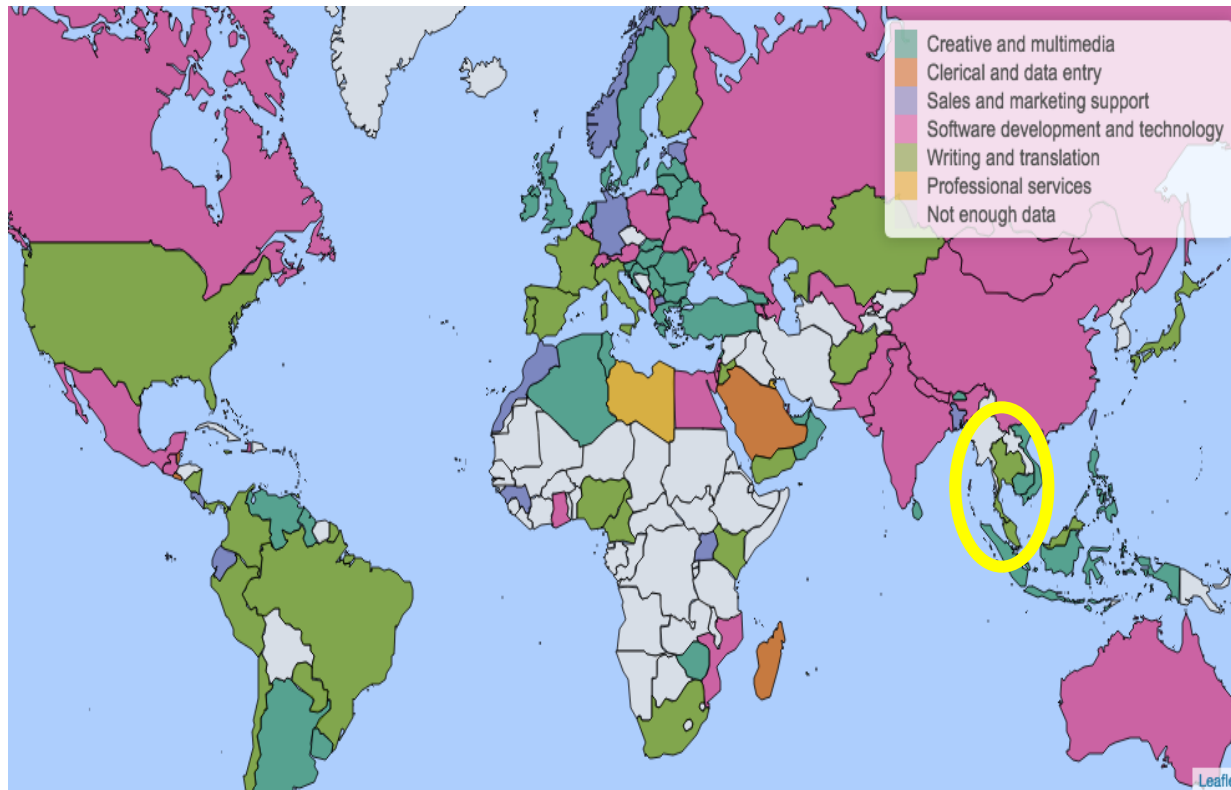
วิเคราะห์จากผู้ประกันมาตรา 39,40

งานประเภทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจออนไลน์จะมีการจ้างงานลดลง งานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจออนไลน์ หรือปรับตัวเข้าสู่โลกออนไลน์ จะมี การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น

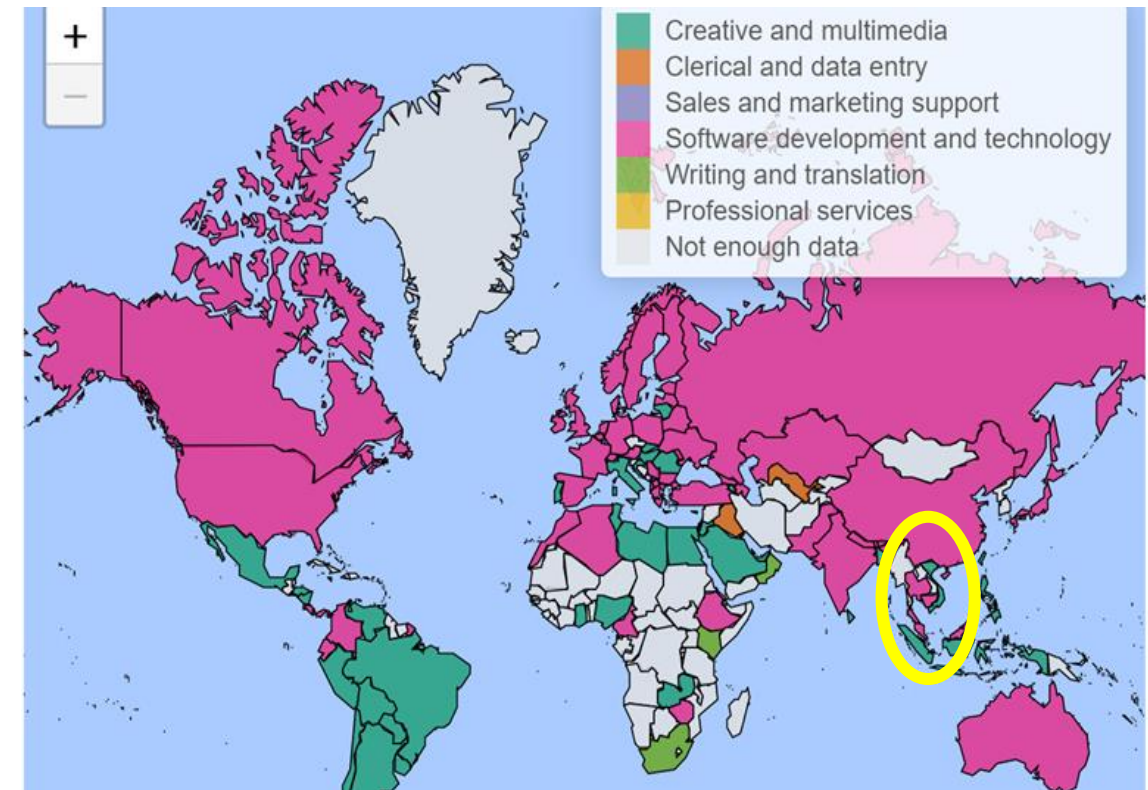
กลุ่มงานที่ถูกจ้างเพิ่มขึ้นเป็นงานเฉพาะทาง และงานที่ใช้ความเชี่ยวชาญ

ทิศทางการพัฒนา Gig Worker ของไทย

- ทิศทางการพัฒนากลุ่มอาชีพ Gig Worker ของไทย มีการเข้าสู่กลุ่มอาชีพในด้านดิจิทัลมากขึ้น จากเดิมที่เป็นด้านการแปลภาษาและล่าม
- Gig Worker ของไทยจะเป็น กลุ่มของ Digital Gig Worker มากที่สุด

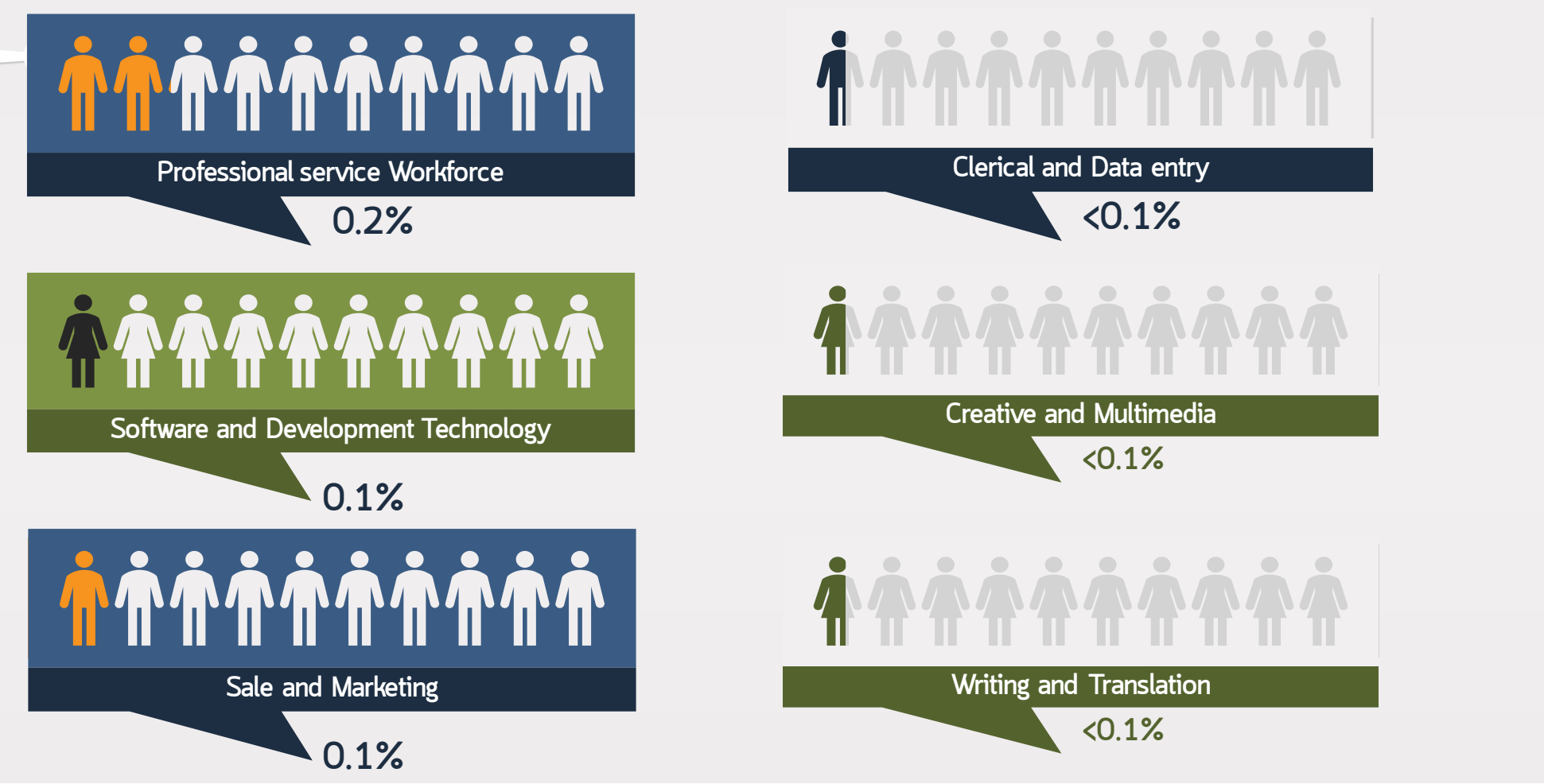

กลุ่มอาชีพของ Gig worker ในประเทศไทย ปี 2017

กลุ่มอาชีพของ Gig worker ในประเทศไทย ปี 2020

สัดส่วนแรงงาน Gig Worker ของประเทศไทย (Global's Share)

ลักษณะโครงสร้างของ Gig Worker ในประเทศไทย

Baby Boomer

(เกิดในปี 1946-1964)

- มักทำงานหนัก
- ยึดเอางานเป็นหลักของชีวิต
- ชอบการแข่งขัน
- มองว่าคุณค่าของตนมีค่าเท่ากับหน้าที่การงาน
- ภักดีต่อองค์กรมาก
- แรงขับเคลื่อนหลักในชีวิต คือ งาน เงิน อำนาจ และการได้รับการยอมรับ

23.4%

Gen X

(เกิดในปี 1965 - 1980)

- ชอบงานที่ยืดหยุ่น
- ชอบการพึ่งพาตนเอง และมีความเป็นตัวเอองสูง
- ไม่ยึดติดกับองค์กร
- ให้ความสำคัญกับการรักษาสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว
- แรงขับเคลื่อนหลัก คือ เงิน สมดุลชีวิต งานที่มั่นคง

60.8%

Gen Y

(เกิดในปี 1981-1996)

- ให้ความสำคัญกับการรักษาสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว
- ส่วนใหญ่ไม่ชอบการทำงานประจำ ณ บริษัทหรือองค์กรใด เป็นเวลานานๆ
- ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่จากการทำงานหลายที่
- ชอบกำหนดวิธีการทำงานด้วยตนเอง
- งานที่ตอบโจทย์คืองานที่มีอิสระและความยืดหยุ่น

Gen Z

(เกิดในปี 1997-2012)

- ต้องการแสดงฝีมือได้พัฒนาตัวเองจนเป็นที่ยอมรับ
- ให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นและ Work Life Balance
- ไม่ยึดติดกับองค์กร
- มีความเป็นตนเองสูง รักอิสระ ชอบพบปะผู้คน ชอบสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่
- มีแนวคิดที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการทำธุรกิจ start up มากขึ้น

15.6%

ที่มา :

1. พลวัตความเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของไทยและการเปลี่ยนผ่านสู่การทำงานของคนรุ่นใหม่ (NextGen Work), สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562
2. https://meeit.biz/article/gig_economy/

Low skilled Labor

ด้านการขนส่ง On - Demand service

- การขนส่ง เช่น Grab, Lalamove
- การทำความสะอาด เช่น Seekster
- อาหาร เช่น Foodpanda, Lineman
- ช่อมบ้าน เช่น Fixzy

ด้าน Sharing resource

- การแบ่งปันที่พัก เช่น Airbnb

Skilled Labor

ด้าน Digital/Technology

- Web, Mobile & Software Dev
- IT & Networking
- Data Science & Analytics
- Engineering & Architecture
- Design & Creative
- Admin Support
- Customer Service
- Sales & Marketing
- Accounting & Consulting

ด้านการศึกษา

- หลักสูตร Online เช่น SkillLane
- สรุปรเนื้อหาและแต่งข้อสอบ เช่น คลังความรู้

ด้านภาษา-ศิลปะ

- Writing/ Review
- Translation
- Legal
- ถ่ายภาพ แต่งหน้า
- Youtuber
- นักร้อง พิธีกร นักแสดง
- Trainer

ด้านการค้า

- ผู้ขายสินค้าผ่านช่องทาง online
- ประกันภัย ประกันรถยนต์ ประกันชีวิต

ด้านสุขภาพ

- การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ
- Telemedicine

GIG ECONOMY

แนวทางการขับเคลื่อน Gig Economy ในประเทศไทย

ตัวอย่างมาตรการสนับสนุน Gig worker ของต่างประเทศ

Gig Workers

1 Digital natives

- มีความพร้อมในการทำงานแบบ digital บนแพลตฟอร์มออนไลน์
- internet ได้คล่อง
- ไม่มีปัญหากับการ work from home

2 Physical natives

- เน้นใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารหรือรับคำสั่งจาก outsource เพื่อทำงานเท่านั้น เช่น การขนส่ง หรือการติดต่อทำความสะอาด

3 Migrants

- สามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้ระหว่างสองกลุ่มแรกขึ้นอยู่กับทักษะของบุคคลและอาจต้องการการพัฒนา (Re-Skill/Up-Skill) เพื่อย้ายกลุ่ม

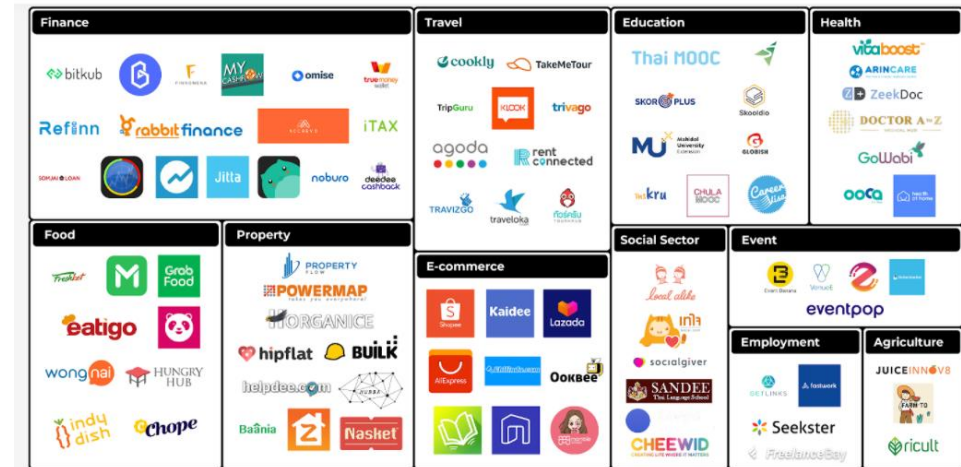
Tech Providers (Business Owners)

ผู้ให้บริการ

Tech Startup ในไทย
Marketplace Application

ผู้ใช้บริการ

Platform Business Landscape Thailand 2020

Digital and technology Platform

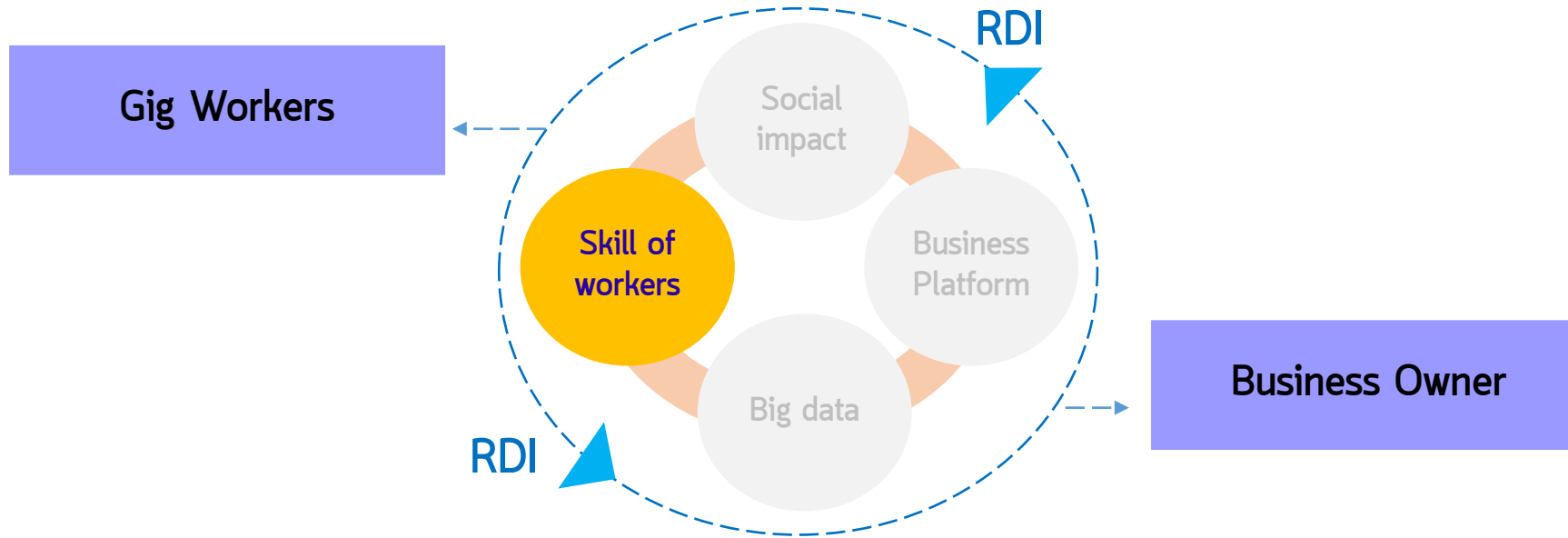
แนวทางการขับเคลื่อน Gig Economy ในประเทศไทย - มิติการพัฒนากำลังคน

เป้าหมาย :

การผลิตนักบรเษษฐกิจพันธุ์ใหม่ให้พร้อมขับเคลื่อนบนระบบเศรษฐกิจทางเลือก

ผลลัพธ์ :

- 1) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโอกาสทางสังคม (เพิ่มการกระจายรายได้)
- 2) การพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ
- 3) ส่งเสริมให้เกิด Tech Startup สัญชาติไทย เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์:

Research and Business Development

- Market requirement
- Trend of job

Digital Platform

- Pool of Talent
- Financial support (R&D)

Specific Knowledge/Skills

- LLL

Finance

- Real-time income

Regulations and Laws

- Tailor made - welfare package

1 มาตรการส่งเสริมการทำงานของกำลังคนทักษะสูงในสาขาดิจิทัล

- มาตรการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก Digital Nomad
 - การอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัล สามารถเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้โดยสะดวก เช่น ลดภาษี การให้ Long-term Visa การให้สวัสดิการ การทำธุรกรรมทางการเงินที่สะดวกและรวดเร็ว
 - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รับรองการทำงาน (พัฒนาความร่วมมือกับธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยว)
 - สนับสนุนการสร้างเครือข่ายสำหรับ Digital Nomad เช่น Nomad Summit

กลไก → พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน
→ Digital Nomad Visa

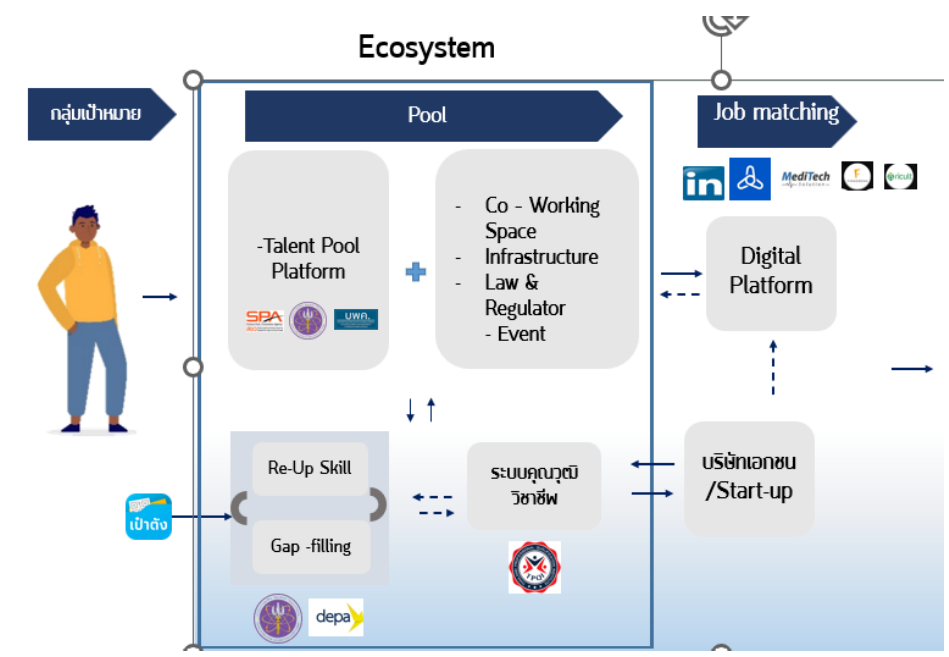
- มาตรการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการทำงานของ startup
 - ส่งเสริมการพัฒนา Tech provider
 - การช่วยเหลือด้านสภาพคล่องของธุรกิจ Tech Startup
 - สร้างพื้นที่บ่มเพาะผู้ประกอบการ และส่งเสริมการสร้างเครือข่าย

กลไก → พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน
→ มาตรการทางการเงิน

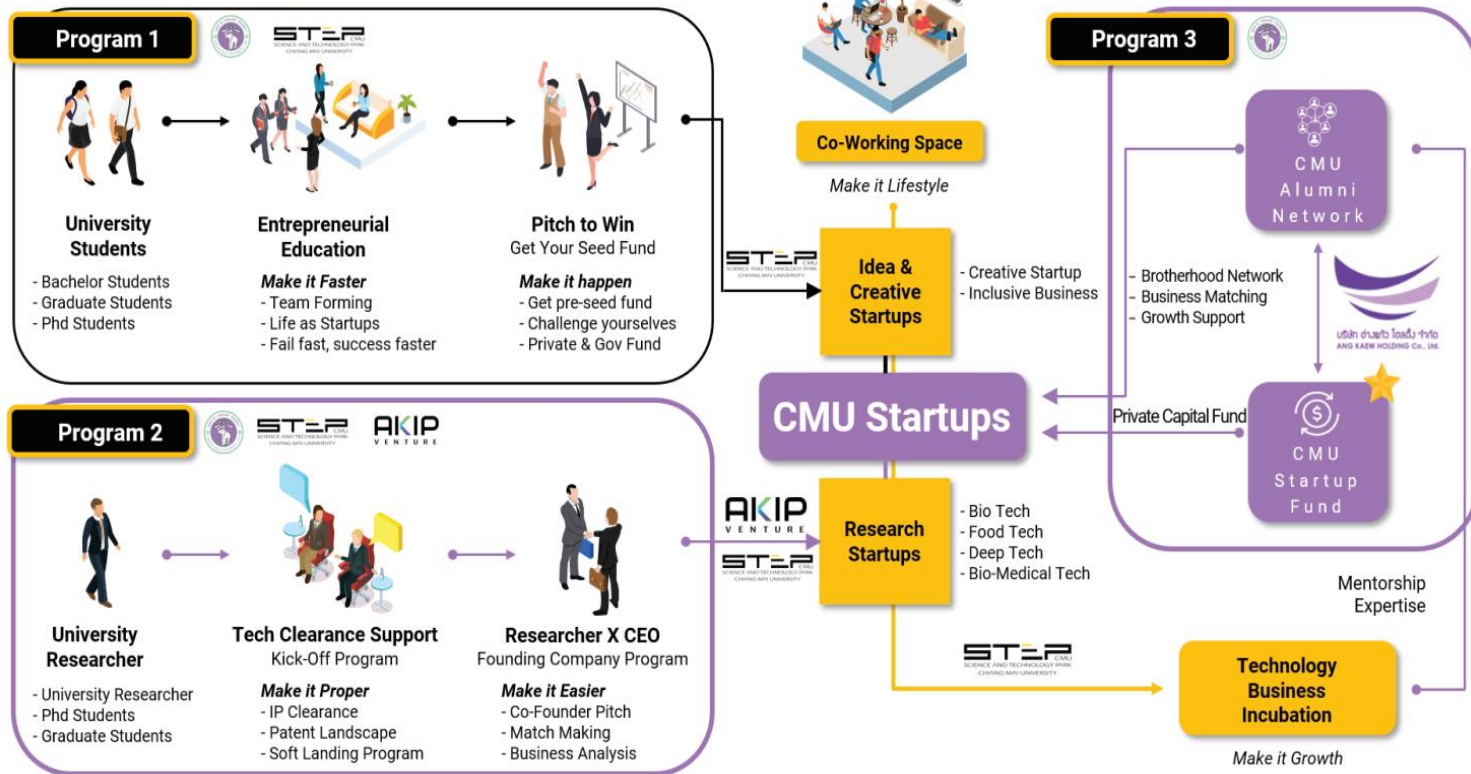
2 มาตรการส่งเสริมการทำงานของ Gig Worker

- การกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์กำลังคนทักษะสูงจากต่างประเทศ
- กลไกสนับสนุน (facilitate) การเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน (incubation center)
 - ส่งเสริมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างทักษะใหม่ (LLL)

กลไก → พัฒนา Pool of Gig Worker

02 ENTREPRENEURSHIP AND STARTUP LAUNCH PAD

ตัวอย่าง Startup จากการบ่มเพาะของ อุทยาน ฯ ภาคเหนือ

Deep Tech

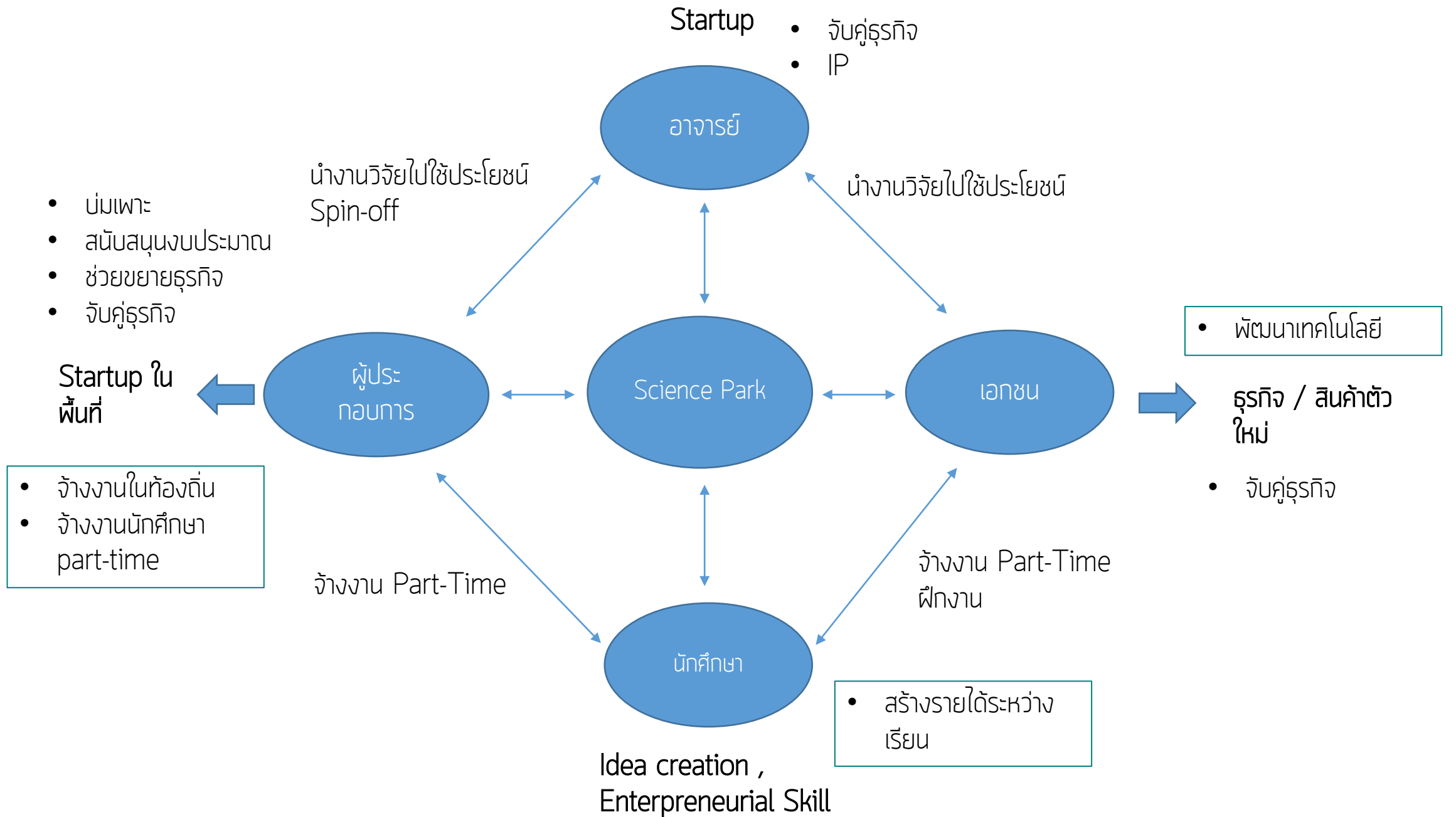
- Synapes (Thailand) Co., Ltd: บริษัทวิจัยที่มุ่งเน้นเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) Machine learning Deep learning
- บริษัท สยามโนวิส จำกัด: บริษัทที่ทำงานเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันวิทยาและการวิจัยการเจริญพันธ์
- Plastech Corporation : ระบบ Micro PAW เพื่อทำลายยาฆ่าแมลงในพืชและผลไม้

Sharing resource

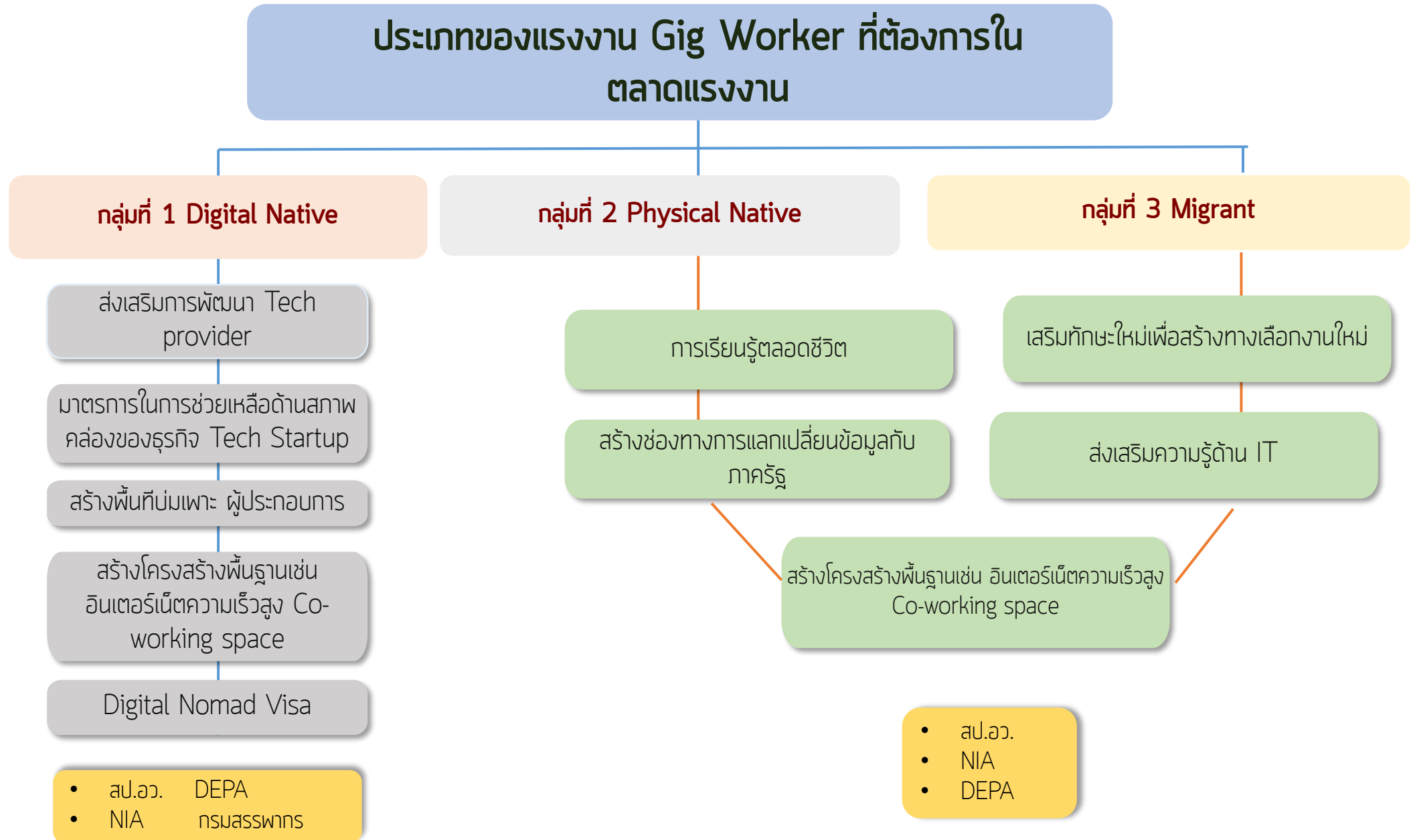
- Horganice Co., Ltd.: แพลตฟอร์มการจัดการอสังหาริมทรัพย์ที่สร้างขึ้นโดยบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งบริหารจัดการอพาร์ทเมนต์ประมาณ 3,000 ห้องและมีลูกค้าใน 77 จังหวัด ของประเทศไทย
- BuddyGo Co., Ltd.: แพลตฟอร์มเช่ารถดิจิทัล

Lifestyle

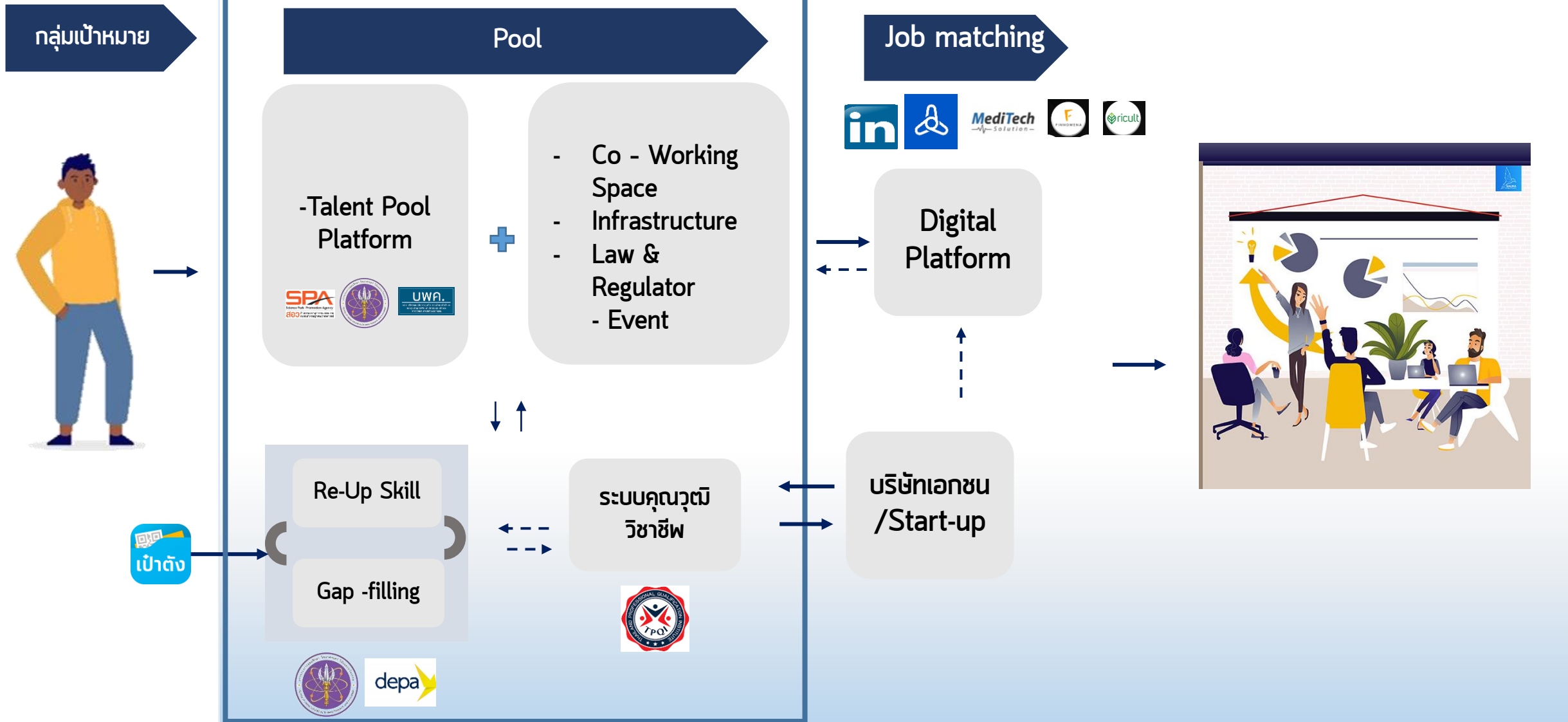
- Beneat : แอปพลิเคชันจ้างแม่บ้านมาทำความสะอาดในช่วงสำหรับคนที่อาศัยอยู่ในโครงการบ้านจัดสรรหรือคอนโด
- Tripzii : แพลตฟอร์มออกแบบการท่องเที่ยวเกี่ยวกับคนในพื้นที่ได้ทำกิจกรรมเที่ยวตามไลฟ์สไตล์ตัว

ตัวอย่างมาตรการส่งเสริมการทำงานของ Gig Worker รายกลุ่ม

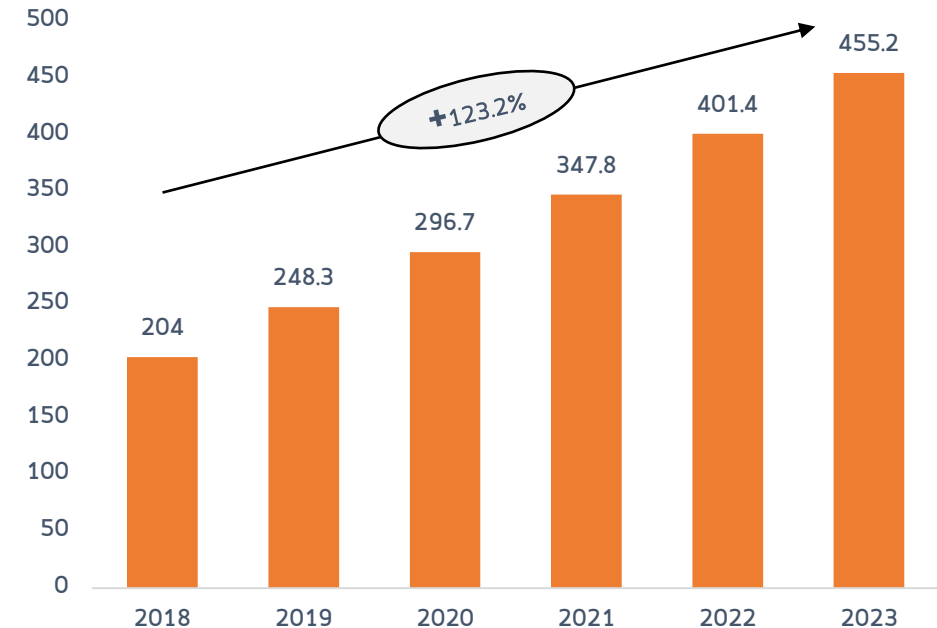

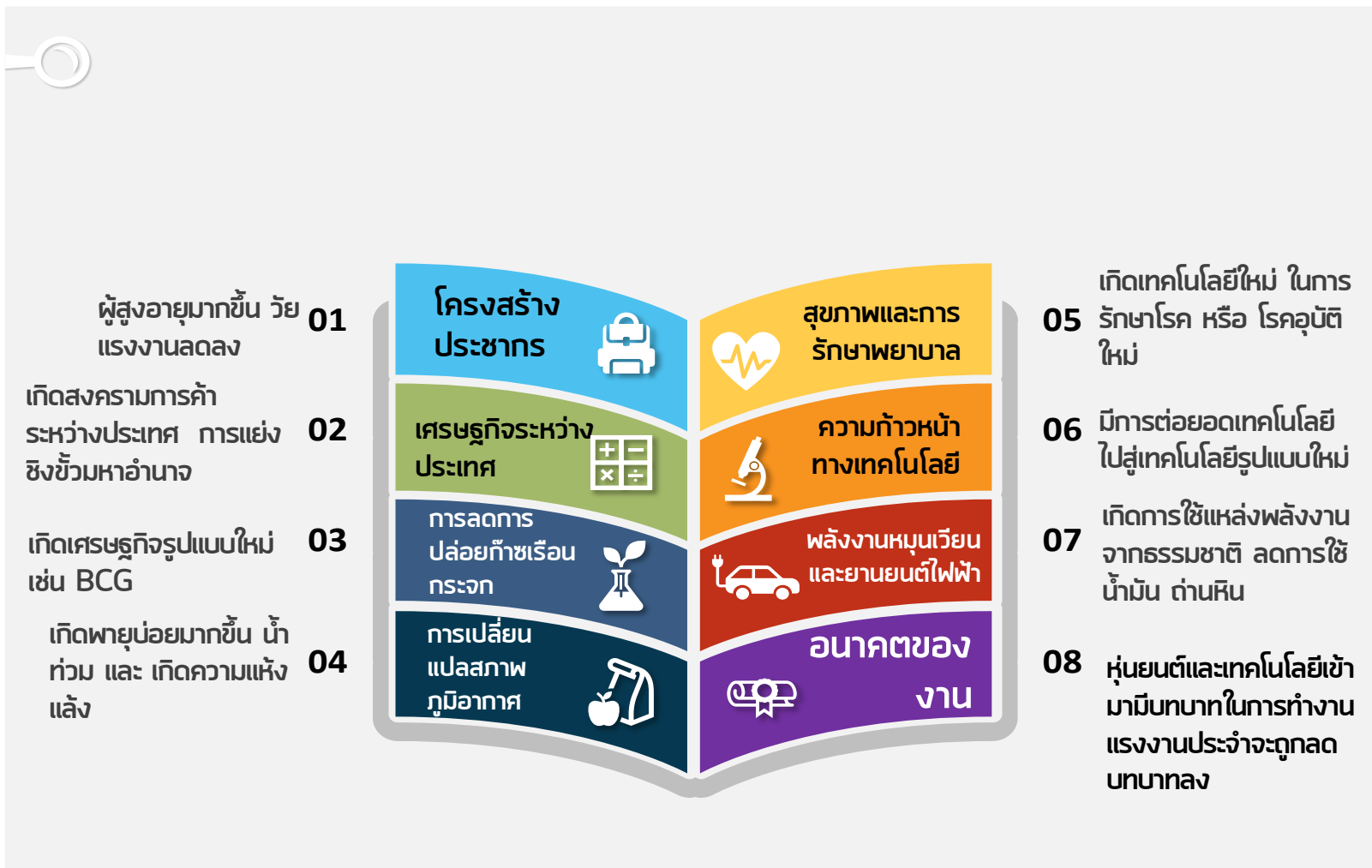
Ecosystem

- คาดการณ์การเติบโตของ Global Gig Economy ในปี 2023 มีมูลค่า 455 \$ (เติบโต 17.4%/ปี)
- ทิศทางและรูปแบบงานในอนาคต :
 - เพิ่มขึ้นของ Remote Companies อย่างเต็มรูปแบบ
 - มีการสร้างความร่วมมือ และเป็นพันธมิตรทางธุรกิจเพิ่มขึ้น
 - บริษัท (60%) มีแนวโน้มต้องการแรงงาน Gig worker เพิ่มขึ้น
- ตลาดแรงงานที่มีความต้องการในอนาคต :
 - 1) Marketplaces for premium talent
 - 2) Marketplaces for freelance workers
 - 3) Platforms for crowdsourcing innovation
- แนวโน้มความต้องการของ Gig Workers ประมาณ 20-30 %

แนวโน้มการเติบโตของ Global Gig Economy (\$)

การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

Health & Medical

- การรักษาผ่านระบบทางไกล (Tele-Medicine)
- การพัฒนาหุ่นยนต์ทางการแพทย์ รับส่งยา

Tech usage & consumption

- 2/3 ของคนรุ่น Baby boomers ใช้อินเทอร์เน็ตและกว่าครึ่งมีบรอดแบนด์ที่บ้าน
- 75% ของ Gen Z ใช้จ่ายเงินแบบไร้สัมผัส

Future of Work

- เกิดแพลตฟอร์มเชื่อมงานและแรงงานออนไลน์มากขึ้นถึง 800 แพลตฟอร์มจากเดิม 140 แพลตฟอร์ม
- เกิดการลดขนาดองค์กร และนำเทคโนโลยีมาใช้งานให้มากขึ้น 32.2 %
- มีการจ้างงานในรูปแบบระยะสั้นมากขึ้น

The Five Faces of the On-Demand Economy

ผลกระทบของ COVID-19 ต่อ Gig Economy

รูปแบบการทำงาน

- ปรับเปลี่ยนการทำงานเข้าสู่รูปแบบออนไลน์ หรือ Remote Work มากขึ้น
- จ้างงานผ่าน Platform ลดการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างและนายจ้างเร่งให้เกิดรูปแบบเศรษฐกิจ Gig Economy เร็วมากขึ้น

ความต้องการแรงงานของภาคเอกชน

- มีความต้องการแรงงานในสายงานดิจิทัลและซอฟต์แวร์มากขึ้น หลังผ่านช่วงล็อกดาวน์
- บริษัทเอกชนจ้างงานแรงงาน Gig Worker มากขึ้น 32 %

การแข่งขันในตลาดแรงงาน

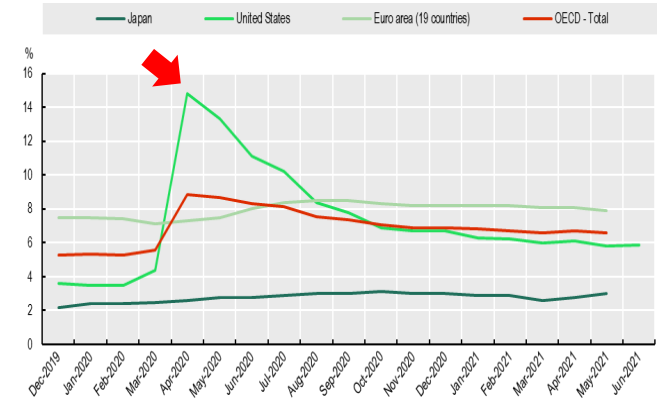
- ในช่วงการแพร่ระบาดมีอาชีพใหม่เพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ เช่น แพทย์ ทนายความ
- อัตราการเติบโตของ Gig Worker เพิ่มขึ้น อัตราการแข่งขันสูงส่งผลกระทบต่อค่าแรง

ช่องทางการเข้าถึงงาน

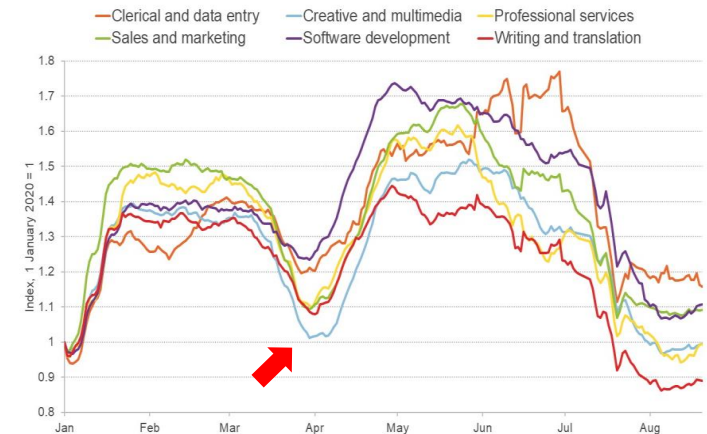
- แพลตฟอร์มการจ้างงานอิสระมีการเติบโตสูงขึ้น และกระจายในทุกสายอาชีพมากขึ้น

การว่างงานในช่วงโควิด

หมายเหตุ: พื้นที่ยุโรป หมายถึง สมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมพื้นที่ยูโรจำนวน 19 ประเทศ

Digital Gig economy ในปี 2020

ที่มา:

1. <https://www.accurate.com/blog/7-ways-the-gig-economy-changed-during-covid-19/>
2. iLabour Project, 2020
3. ฐานข้อมูลสถิติตลาดแรงงานระยะสั้นของ OECD

ตัวอย่าง Gig Economy Platform ในประเทศไทย

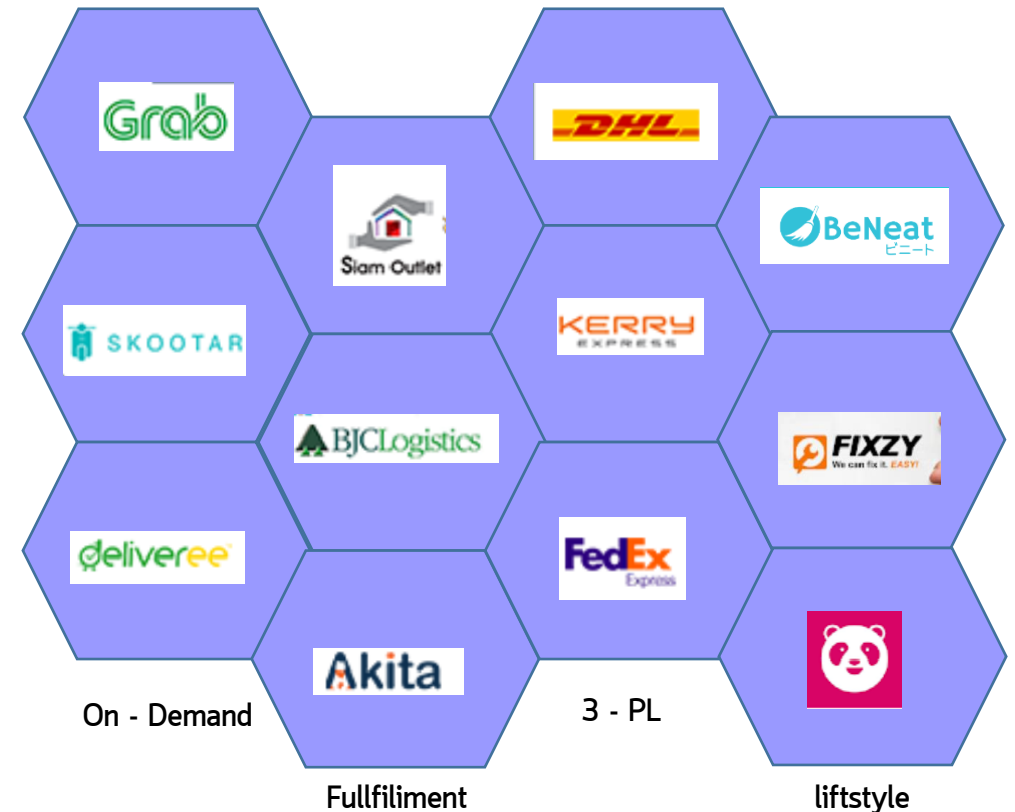
Web Base

- Deep Tech -

- E - Commercr -

Location Baes

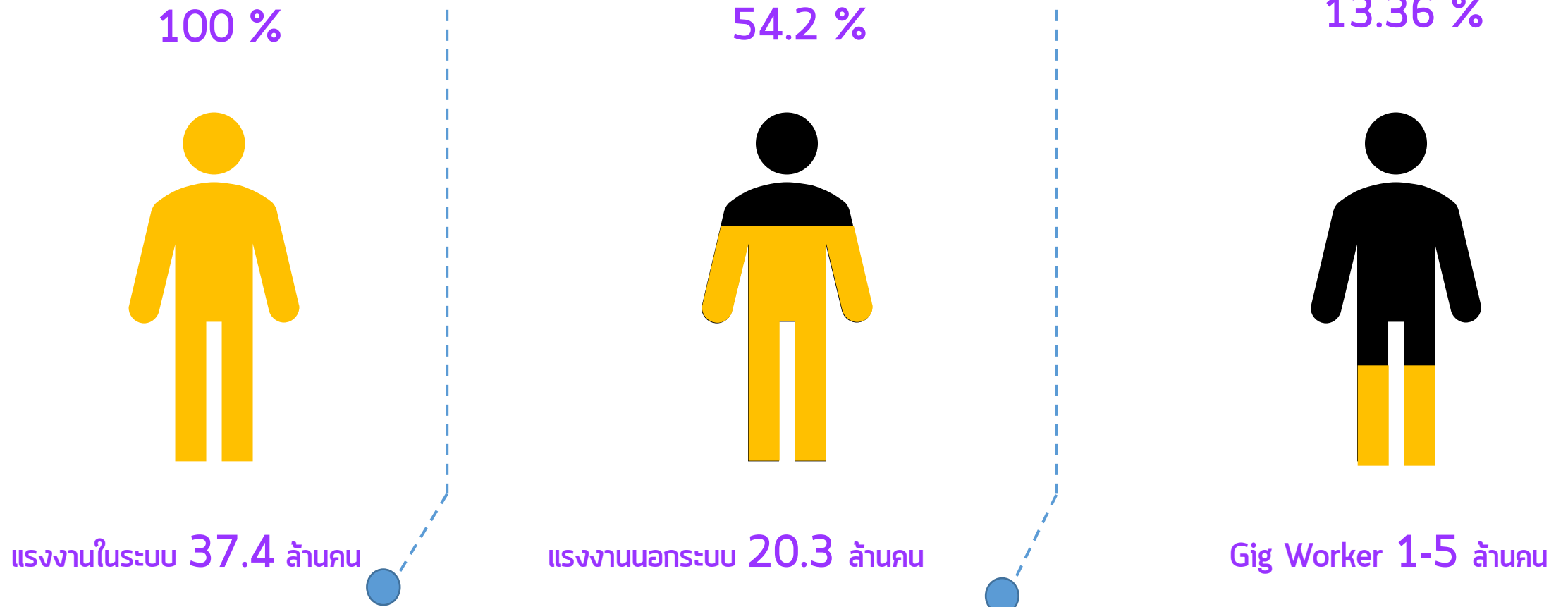
On - Demand

3 - PL

Fullfiliment

liftstyle

Gig Worker ในประเทศไทย

ที่มา :

1. <https://www.manpowerthailand.com/>
2. ประยุกต์ข้อมูลจากจำนวนแรงงานที่ทำงาน part time และ ทำอาชีพเสริม ., สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2561
3. ILO,2020
4. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการออกแบบระบบการประกันสังคมที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการทำงานในอนาคต ., สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2564

ตัวอย่างมาตรการสนับสนุน Gig Worker รายกลุ่ม

